

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 26 PŽ-3678/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Maria Vukelića, predsjednika vijeća, Marine Veljak, suca izvijestitelja i Kamelije Parać, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE, Zagreb, A. Mihanovića 3, Podružnice Varaždin, OIB 84397956623, protiv tuženika ULJANIK Strojogradnja Diesel d.d. u stečaju, Pula, Flaciusova 1, OIB 35951488983, kojeg zastupaju punomoćnice Vlatka Klišanin i Ivana Božić, odvjetnice u Odvjetničkom društvu Klišanin i partneri d.o.o., Zagreb, radi utvrđenja osporene tražbine, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-429/2019-84 od 18. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 28. studenog 2023.

p r e s u d i o j e

Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-429/2019-84 od 18. svibnja 2023. u točkama I. i II. njezine izreke.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom je utvrđena tražbina osporena u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Pazinu pod poslovnim brojem St-117/2019 za društvo Uljanik Strojogradnja Diesel d.d. u stečaju u iznosu od 37.569,09 EUR / 283.864,34 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda (točka I. izreke), naloženo je tuženiku da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 1.078,78 EUR / 8.128,07 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda (točka II. izreke) te je odbijen zahtjev tužitelja za naknadom troška postupka u iznosu od 248,44 EUR / 1.871,87 kn (točka III. izreke).

2. Prvostupanjski sud je donio takvu odluku jer je nakon provedenog dokaznog postupka utvrdio da je prilikom nastanka štetnog događaja došlo do propusta poslodavca da osigura sve mjere sigurnosti za svog radnika kako ne bi došlo do štetnih posljedica, a iz razloga što poslodavac nije osigurao osobno zaštitno sredstvo - štitnik za lice. Sud je nadalje utvrdio da iz suglasnih iskaza saslušanih svjedoka,

kao i iz prijave ozljede na radu, proizlazi da osiguranik tužitelja Tomo Marković u trenutku nastanka štetnog događaja nije imao štitnik za lice. Sud je stava da se propust tuženika da osigura sve mjere sigurnosti za svog radnika na radu očituje u tome što je poslodavac propustio osigurati radniku sredstvo rada opskrbljeno zaštitnom napravom (štitnikom) te osigurati rezu ploču koja nije oštećena zbog dotrajalosti, odnosno osigurati novu rezu ploču prema uputama proizvođača, kao i osigurati da radnik koristi štitnik za lice, a čime bi u potpunosti spriječio nastanak predmetnog štetnog događaja.

3. Tuženik je podnio žalbu protiv točaka I. i II. izreke presude pobijajući ju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešno primijenjenog materijalnog prava i odluke o troškovima postupka. Iznosi da su u pobijanoj presudi razlozi o odlučnim činjenicama nejasni i proturječni te da o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava i zapisnika o danim iskazima i samih tih isprava i zapisnika. Također, da je iz nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu razvidno da je vještak prilikom izrade mišljenja koristio zapisnike i isprave inspekcije rada, dok nije koristio iskaze svjedoka. Ističe da su u postupku korišteni iskazi svjedoka Tome Markovića, Slavka Karamarka, Marka Vrlića i Darka Kanižaja, a koji su potvrdili da je do ozljede na radu došlo zbog postupanja osiguranika tužitelja protivno uputama za siguran rad i radi samoinicijativnog odabira korištenja neispravnog alata. Isto tako, da je osiguranik tužitelja Tomo Marković u svom iskazu potvrdio da je radio s brusilicom koja je bila njegov osobni alat, da drugi radnici nisu koristili tu zračnu brusilicu koju je on koristio te da ta vrsta brusilice nije imala svoju zaštitu, dok druge brusilice imaju svoju zaštitu, kao i da je osiguranik tužitelja u svom iskazu potvrdio da je imao mogućnost koristiti drugu brusilicu sa zaštitnim kolom, kao i da upute za rad na siguran način, a koje su postojale kod tuženika, upućuju da se uvijek koristi brusilica sa zaštitnim kolom. Ističe da je svjedok Slavko Karamarko također iskazao da su na mjestu rada bile pisane upute za rad na siguran način te da je svaki radnik prije početka rada s brusilicom bio dužan provjeriti jesu li pričvršćeni oklopi za brusno kolo. Nadalje, da je između istih stranaka u pogledu istog štetnog događaja, ali za drugo razdoblje, vođen postupak radi utvrđenja tužiteljeve tražbine koji je pravomoćno okončan presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2689/2021 od 12. studenog 2021., a iz čijeg obrazloženja proizlazi da je sud utvrdio da je tužiteljev osiguranik doprinio nastanku štete. Smatra da su razlozi o odlučnim činjenicama proturječni izvedenim dokazima u dijelu koji se odnosi na utvrđenje suda a tuženik nije na adekvatan način nadzirao radnika po pitanju alata koji koristi pri obavljanju brušenja neispravnom brusilicom i po pitanju korištenja osobnog zaštitnog sredstva (odsustvo vizira).

4. Žalba nije osnovana.

5. Ispitavši pobijanu presudu sukladno odredbama čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14.

ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnoga prava, žalbeni sud nalazi da je pobijana presuda pravilna i zakonita.

6. Prvostupanjski sud je nakon provedenog dokaznog postupka utvrdio sljedeće činjenice:

- da iz iskaza svjedoka Tome Markovića, osiguranika tužitelja, proizlazi da je u studenom 2013. zadobio ozljedu na radu radeći sa zračnom brusilicom koju pogoni zrak od 5 nanosfera, da je bio osposobljen za rad sa zračnom brusilicom i imao liječničko uvjerenje, da je od zaštitne opreme imao zaštitno odijelo, zaštitnu pregaču, radne cipele sa kapicom, zaštitne naočale i šljem, da je do ozljede došlo u poslijepodnevnoj smjeni kada je radio sa kvadratnim prstenovima, odnosno okvirima preko kojih se stavljaju vrata, da je četiri prstena pobrusio, a na petom mu pukao brus, da je zračna brusilica njegov osobni alat i da ga zadužuje, da nakon što obavi posao brusilicom da istu sprema u svoj osobni ormar, a da drugi ne koriste zračnu brusilicu koju on zadužuje te da je istom brusilicom radio preko 10 godina povremeno je koristeći, da druge brusilice imaju svoju zaštitu, a ova je nema, a da je koristio svu zaštitnu opremu koju je zadužio, a da nije imao zadužen vizir, da nitko nije zadužio vizir jer mu nije trebao

- da iz iskaza svjedoka Slavka Karamarka proizlazi da je zaposlen u 3. Maju kao brusač, da su on i Tomo Marković zajedno bili u pogonu kada se Tomo Marković ozlijedio, međutim, samu ozljedu nije vidio jer mu je bio leđima okrenut, da njegovu brusilicu nije išao provjeravati, da je samo vidio da su zaštitne naočale razbijene na podu, da od zaštitne opreme zaduži naočale, šljem, štitnike za uši (čepovi), rukavice, radno odijelo, cipele sa čeličnom kapicom, da su imali zadužen vizir, ali se sa vizirom ne može brusiti,

- da iz iskaza svjedoka Marka Vrljića proizlazi da je u vrijeme ozljede Tome Markovića bio glavni poslovođa proizvodnje i transporta, da nije vidio kada se Tomo Marković ozlijedio jer je bio u kancelariji na 2. katu, a o ozljedi je obaviješten od Slavka kada je sišao u radionu, da je ozlijeđeni radnik od zaštitne opreme zaduživao cipele, odijelo, rukavice, dva para naočala, bijele za brušenje i tamno za autogene rezanje, da vizire nisu zaduživali jer nisu bili predviđeni za dio posla koji su obavljali pa da vizir nije imao zadužen niti ozlijeđeni radnik, da je Tomo Marković brusilicu s kojom je radio tog dana donio sa sobom iz pogona kovača u kojem je radio godinama, a koji pogon je tada prestao s radom, da je u vrijeme ozljede radio s ravnom pneumatskom brusilicom, a imao je i kutnu brusilicu, ali s njom tada nije radio, da je nakon ozljede zajedno s inspektorom zaštite na radu pregledao brusilicu kojom se ozlijedio Tomo Marković, da je inspektor zaštite na radu zaključio da je brusilica imala brusno kolo koje oni u pogonu nisu koristili, a kojem je istekao rok trajanja, a da je radnik očito i to brusno kolo donio iz pogona kovača i držao kod sebe u ormaru, a da ta brusilica ima mogućnost korištenja i drugih bruseva koje su oni dosita i koristili i za koje nije trebala nikakva zaštita te da su bili ispravni, a da ta ravna brusilica nema zaštitu, ali za bruseve koje su oni koristili da niti ne treba zaštita, da su svi odjeli gdje su radili unutar jednog poslodavca, da je nabava jedinstvena za sve odjele, a svaki odjel ima svoje skladište alata, da je tog dana radnik brusio okvir od lima za prolaz, a prema navodima svjedoka da radnik uopće nije trebao koristiti brusno kolo jer nisu niti imali brusna kola pa je radnik samoinicijativno postupao.

7. U tijeku postupka je utvrđeno da je vještak u svom nalazu i mišljenju naveo da je poslodavac ispunio svoju obvezu osposobljavanja za rad na siguran način ozlijeđenog radnika te da je ozlijeđeni radnik stručno i zdravstveno sposoban za obavljanje navedenog posla na radnom mjestu bravar. Nadalje, da se obavljanje radnih postupaka mora osigurati na način da se njima ne ugrožava sigurnost radnika, a da se u konkretnom slučaju nije vodilo dovoljno pozornosti u razradi radnog procesa, tj. loša organizacija rada u smislu osiguranja mjesta rada osnovnim i posebnim pravilima zaštite na radu. Vještak je zaključio da bi, da je sredstvo rada bilo opskrbjeno zaštitnom napravom (štitnikom) te da je rezna ploča koja je oštećena zbog dotrajalosti bila nova, tj. korištena prema uputama proizvođača, kao i da je ozlijeđeni radnik koristio štitnik za lice, vjerojatnost nastanka ozljede radnika bile svedene na minimum što znači da bi poslodavac, da je u ovom slučaju poduzeo sve navedene mjere zaštite na radu, u cijelosti bio spriječio nastanak ovakvog štetnog događaja.

8. Ovaj sud ocjenjuje da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio isključivu odgovornost poslodavca za nastanak predmetnog štetnog događaja. Naime, uzimajući u obzir utvrđenje vještaka da bi, da je ozlijeđeni radnik koristio štitnik za lice, vjerojatnost nastanka ozljede radnika bile svedene na minimum, a koje utvrđenje nije u suprotnosti s ispravama u spisu, ovaj sud prihvaća kao ispravan zaključak prvostupanjskog suda da radnik, uslijed propusta poslodavca, nije mogao obavljati rad na siguran način. Također, ovaj sud se slaže sa ocjenom prvostupanjskog suda da godine radnog staža radnika ne smiju utjecati na radni proces i sigurnost pri obavljanju poslova, a zato jer se mjere sigurnosti odnose na sve radnika, bez obzira na njihovu dob, spol, radno iskustvo te ostale rizike koji se pojavljuju u radnom procesu.

9. Tuženik svojim žalbenim navodima da je između istih stranaka u pogledu istog štetnog događaja, ali za drugo razdoblje, vođen postupak radi utvrđenja tužiteljeve tražbine koji je pravomoćno okončan presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2689/2021 od 12. studenog 2021., a u kojem predmetu je potvrđeno utvrđenje Trgovačkog suda u Rijeci u pogledu doprinosa nastanku štetnog događaja osiguranika tužitelja u omjeru od 20%, nije doveo u pitanje pravilnost pobijane odluke. Ovaj sud se slaže sa shvaćanjem prvostupanjskog suda da je za ovaj postupak relevantno vještačenje provedeno u ovom postupku, a u kojem vještačenju je vještak zaključio da do štetnog događaja ne bi došlo da je tuženik poštovao mjere zaštite na radu. Nadalje, iz iskaza Marka Vrljića proizlazi da su svi odjeli gdje su radili unutar jednog poslodavca, da je nabava jedinstvena za sve odjele, a svaki odjel ima svoje skladište alata. Prema tome, ovaj sud ocjenjuje da je neosnovano pozivanje tuženika da je njegov radnik mogao korištenjem ispravnog sredstva rada koje je radnicima bilo na raspolaganju izbjeći nastanak štetnog događaja. Naime, iz zaključka nalaza i mišljenja vještaka od 11. ožujka 2022. proizlazi da se u konkretnom slučaju nije vodilo dovoljno pozornosti u razradi radnog procesa. Sukladno odredbi čl. 41. st. 4. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj: 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), poslodavac je obavezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

10. Vezano za odluku o trošku parničnog postupka, ovaj sud ukazuje na to kako tuženik, osim uopćenog navoda da presudu pobija, nije niti obrazlagao zašto pobija trošak. Stoga je odluka o trošku ispitana po službenoj dužnosti u odnosu na pravilnu primjenu materijalnog prava, te je utvrđeno kako je sud pravilno na temelju odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a dosudio tužitelju trošak.

11. Slijedom iznijetog, na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci presude.

Zagreb, 28. studenog 2023.

Predsjednik vijeća
Mario Vukelić

Broj zapisa: **9-3085f-978d3**

Kontrolni broj: **05e90-4b862-2313e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Mario Vukelić, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.